

Angående samråd med anledning av anmälan om utfyllnad för anläggningsändamål vid Aleklätten (Trankärr 2:1 och Rostock 2:2) i Kungälvs kommun, Västra Götalands län.

Naturskyddsföreningen i Kungälv har beretts tillfälle inkomma med synpunkter på rubricerad anmälan.

Ärendet

Samgräv Recycling AB har för avsikt att göra en utfyllnad med schakt- och fyllnadsmassor vid Aleklätten. Enligt samrådsunderlaget omfattar anmälan *användning av inerta massor för användning i anläggningsändamål(utfyllnad) som innebär ringa risk för miljön*. Syftet anges vara att *iordningsställa ett rekreationsområde med en våtmark och växtlighet* inom fastigheterna Trankärr 2:1 och Rostock 2:2. Massorna får således inte innehålla föroreningar som riskerar att negativt påverka miljön. Utfyllnadsområdet beräknas bli 73 300 m² med 16 meter som högsta höjd. Ca 495 000 m³ massor kommer att läggas upp inom området under en 10-årsperiod eller längre.

Naturskyddsföreningens ställningstagande

1. Vi anser att val av område är klart olämpligt. Att använda ett opåverkat, jungfruligt område, fylla ut det med "massor" under en 10-årsperiod och under tiden i några etapper försöka "återskapa" och "återetablera" natur till ett rekreationsområde är inte god resurshushållning. Området som valts ut för den kommande deponin är redan idag ett rekreationsområde. Bohusleden med 4500 vandrare/år (2005) går genom området. Här finns varierad natur och intressanta biotoper som till exempel värdefull sumpskog., här finns värdefull flora och fauna med bland annat ett rikt fågelliv. Den planerade verksamheten kommer att påverka naturmiljön negativt med förödande konsekvenser och innebära direkta olägenheter för människors hälsa genom buller och damm från transporter på befintliga och tillkommande vägar samt från betongkrossning.
2. Enligt samrådsunderlaget är syftet med verksamheten att anlägga ett rekreationsområde. Det som framförs i underlaget tyder, menar vi, istället på att syftet är att ta hand om och bli av med (deponera) massor från andra verksamheter. Vi anser att dessa massor istället bör användas funktionellt inom andra områden i kommunen.

Naturvärden i området

Området har Naturvärdesklass: 2 – höga naturvärden

Värdearter och värdestrukturer: död ved, äldre ek, björk och tall, stenmurar, mindre hackspett (NT), större hackspett, bergbrant, alm (CR), videticka (NT), signalarter: rostfläck, glansfläck, klippfrullania och kantarellmussling. Ekrik lövblandskog med inslag av främst tall,

asp och björk och någon enstaka alm och rönn. Undervegetationen domineras av hassel, blåsippor, vitsippor och vätteros. Området är rikt på småfågel och här finns både större och, vilket nämns ovan, mindre hackspett.

Området ingår i en större lövskogsmiljö som bitvis går långt utanför inventeringsområdets avgränsning. Det ingår i en värdestrakt för regional strategi av områdesskydd för skog (Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2006). Två delområden är utpekade som nyckelbiotoper av Skogsstyrelsen. Det är dels den så kallade branten som klassats som aspskog rik på död ved samt delar av ekskogen som klassats som ekdominerad ädellövnaturskog. Delar av området är också utpekade i lövskogsinventeringen som ett klass 2-objekt: ekskog (1988-1990).

Synpunkter och kommentarer

Vatten

- För denna typ av verksamhet behöver platsen vara sådan att en fullgod kontroll kan fås för lakvattnet. Det ska ej heller finnas risker vid eventuella olyckor så att förorenat lakvatten negativt kan påverka vattenskyddsområdet. Fyllnadsmassor i form av betong, lera mm kan innehålla lokala föroreningar med högre eller lägre koncentration av ämnen, speciellt när de som i detta fall, kommer från stadsmiljöer. Kontroller som utförs är endast stickprov som bara undersöker ett fåtal ämnen och i en liten delvolym. Kommer gränsvärden för urlakning av metaller för deponier för inert avfall (EU:s mottagningskriterier, 2003) att ingå? Hur hanteras upptäckt av förorenat vatten?
- I ansökan anges att: *Vattenskyddsområdet bedöms inte bli påverkat eftersom endast rena inerta massor kommer att läggas upp och vattnet kommer att renas i en sedimentationsdamm.* I närområdet (ca. 150 m) finns en brunn som riskerar att få förorenat dricksvatten. Vad innebär det att rent vatten behöver renas och vart tar eventuella föroreningar vägen i sedimentationsdammen?
- Den delsträcka av Väla bäck som ingår i anmälan är klassad som regionalt intressant för fisket. Vattenkvalitén från området kommer att försämrats vilket medför att kraven enligt EU:s ramdirektiv för vatten, det så kallade "vattendirektivet" kan bli svåra att uppfylla. Redan nu uppfyller hälften av våra vattendrag inte god vattenstatus enligt EU:s vattendirektiv.

Uppfyllnad och återskapande

- Områdets naturmiljö kommer att begravas under upp till 16 meter massor. Detta får förödande konsekvenser för sumpskog, ädellövträd, alm, ask, tall, hassel, boträd, rävgryt och därmed för födosökande fåglar. Området som idag har stor biologisk mångfald blir utarmat och helt eller delvis förstört under lång tid. I återetableringsförslaget s 6 anges drömsynen i anslutning till e figur: *Framtidsvision för den återetablerade naturmiljön med ekskog, slänt med bäck, bäckar, våtmark, högstubbar, faunadepåer och stenansamlingar.* Att återskapa en naturmiljö med värdefull biologisk mångfald kan, om det ens är möjligt, ta minst 40-60 år.

Buller och damm

- Betongkrossning och transporter innebär stora bullerstörningar för de närboende (inom 180 m). Den befintliga krossen i Skälebräcke, som ligger på större avstånd, upplevs redan idag störande för närboende.
- Damm från verksamheten ger negativ påverkan. Dammpartiklar lägger sig över vegetation som exempelvis mossor, lavar och lövverk. Det finns inte belägg för vattenbegjutning eliminerar negativ påverkan av damm. Även för närboende kan damm utgöra en hälsofara.

Trafik

Vägen är redan idag olycksdrabbad. En ökning av in- och utfarter inom ett avsnitt där vägen är backig och kurvig är olämplig. Jord och lera från bilarnas däck som hamnar på vägen och ger en slirig vägbanan även om de passerar ett galler. Har Trafikverket gjort någon studie?

Alternativ placering

Förslag till alternativa placeringar saknas i underlaget. Vi anser att det finns andra möjligheter att ta i beaktande och utreda.

Några tänkbara förslag

- Ta vara på och använd massorna för att bygga ljudvallar utmed E6 från centrala Kungälv och norrut.
- Använd Munkegärdetippen
- Använd områden som redan används för deponi eller liknande.

Dessutom

- Undersök om krossning av betong kan göras vid den befintliga krossen vid Tvibotten.

Slutligen

Vi anser att den verksamhet samrådet avser inte kan uppfylla kraven enligt Miljöbalken. I *Avfall Sveriges deponihandbok* (Reviderad handbok för deponering som en del av modern avfallshantering RAPPORT D2012:02) kopplas och förtydligas krav på deponi med citat ur Miljöbalken: Enligt 1 kap 1 § Miljöbalken är dess syfte att *”främja en hållbar utveckling så att nuvarande och kommande generationer får en hälsosam och god miljö”*

Den ska vidare tillämpas så att:

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas
3. den biologiska mångfalden bevaras
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas

2016-04-19

För Naturskyddsföreningen i Kungälv

Stig Johannesson

Samråd Aleklätt, Naturskyddsföreningen 20160419